Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. ... T. No. 120.288/932

Nr. 191 Duminică 17 Iulie 1938
14 Pagini P. 1111

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. şi UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ şi UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Ard recoltele

De câteva zile incendiile se ţin lanţ pe câmpurile cu recolta abia strânsă sau cu ea prinsă încă de rădăcini.

Astfel, mai multe sute de pogoane de grâu, de excepţională calitate, au fost mistuite de flăcări în jud. Ialomiţa, pe moşiile Dâlga şi Lehliu, unde, precum se ştie, se face una din cele mai sistematice culturi din ţară.

In acelaş timp — şi în acelaş judeţ — a căzut pradă focului toată recolta de pe câmpul de experienţă al staţiunii Institutului de cercetări agronomice din Bucureşti, unde paguba materială, ea însăşi foarte însemnată, este incalculabil depăşită de paguba ştiinţifică, legată de rezultatele experimentale ale culturilor din acest an.

Telegramele de Marţi ne-au adus pe de altă parte vestea că în jud. Dolj, între staţiile Golenţ şi Calafat, un dezastru similar s'a întins peste lanurile de grâu ale locuitorilor din numitele comune, prefăcându-le în scrum.

Iar un alt incendiu a nimicit, în aceeaşi zi, întreaga recoltă de pe teritoriul ostrovului Căşiliţa, de lângă Chilia Nouă.

In fine, cam în acelaş timp, pârjolul focului a mistuit grâul în snopi pe o întindere de 100 pog., proprietatea obştei Maglavid; apoi 54 căi de grâu în com. Arcanu jud. Buzău, cum şi producţia de grâu de pe 20 hect. din lotul d-lui gen. Samsonovici din apropierea Capitalei.

Avuţii de milioane, care închid munca şi speranţele de peste an a mii de oameni, s'au risipt într'o clipită, semănând, în atâtea căminuri, în loc de bucuria belşugului, sărăcia şi disperarea.

Şi jalea este cu atât mai mare, cu cât dezastrul nu se datoreşte, în ultimă analiză, unor cauze inevitabile, de forţă majoră calificată, cum ar fi grindina, potopul, seceta.

Toate nenorocirile de mai sus sunt datorite faptei omului sau neglijenţii şi imprudenţii lui. Cu mai multă vigilenţă şi precauţiune, ele puteau fi evitate. Şase, din cele opt incendii, au luat naştere dela scânteele locomotivelor de tren. Nenorociri de felul acesta se întâmplă în fiecare an, când arşiţa e în toiu. Şi nu numai cu recoltele, dar şi cu pădurile şi chiar cu locuinţele omeneşti. E aşa de greu să se pue în vedere mecanicilor să stăpânească eşapamentele maşinii, atunci când străbat câmpurile sau pădurile arse de soare? E aşa de greu să se folosească, pe liniile expuse, cel puţin în perioada când primejdia e mai mare, mai mult locomotive cu petrol de cât cu cărbuni, care fumegă şi svârlă scântei şi uneori flăcări pe distanţe foarte mari?

Apoi, îndatorirea de-a lua unele măsuri de pază şi de precauţiune ar trebui să revină chiar proprietarilor, cari ar fi datori să grăbească întâi seceratul şi strânsul recoltei pe parcelele de pe parcursul liniilor ferate, transportând-o cât mai departe de punctele expuse. Aceasta, în afară de un serviciu de pază, gata în orice moment să intervină când năpasta s'ar ivi, izolând şi localizând primejdia.

Cu puţină grijă şi sârguinţă, din partea celor interesaţi, s'ar putea înlătura pagube şi dezastre de soiul acesta.

„Aurora galbenă" dela Răsărit

Un an de război în Extremul Orient

de R. SEIŞANU

Preocupaţi mai mult de problemele lor interne, europenii din ţările continentale au impresia, că războiul chino-japonez, oricare ar fi rezultatul său, nu va avea consecinţe importante decât în sectorul extrem-oriental.

Specialiştii în afacerile asiatice şi în chestiunile militare, oamenii politici din ţările anglo-saxone şi conducătorii U. R. S. S., au altă părere.

După ei, evenimentele din Extremul-Orient sunt de interes mondial prin consecinţele ce le vor avea în ordinea politică, socială, economică şi chiar culturală a celor trei lumi: asiatică, americană şi europeană.

Intr'un studiu documentat asupra conflictului chino-japonez, d. Labanov Rostovsky, profesor la Universitatea Los Angelos din Statele-Unite americane, spune, că el deschide un nou capitol în istoria universală şi importanţa războiului din Extremul-Orient, din cauza originei, a scopurilor şi a consecinţelor sale viitoare, este chiar mai mare decât a războiului din 1914—1918.

Un alt autor, francez, d. Roger Lévy, într'o carte apărută de curând, la Paris, face aceleaşi constatări şi trage concluzia, că oricare ar fi rezultatul războiului chino-japonez, situaţia popoarelor de rasă albă va fi simţitor slăbită, — fie prin victoria Japoniei, fie prin forţa de rezistenţă a Chinei, ce va aduce după sine, în prima ipoteză, dominaţia Japoniei asupra continentului asiatic şi deci, a Pacificului respectiv; iar în a doua ipoteză, dominaţia Chinei în aceleaşi părţi ale lumei.

Fostul prim ministru al Marei Britanii, d. David Lloyd George, examinează aceeaş problemă, într'un articol recent.

Observaţiile şi constatările bărbatului de stat englez, merită să fie reţinute. El scrie:

„Cele mai revoluţionare şi îndrăzneţe din toate schimbările, se vor produce în răsărit. Dacă Japonia ese învingătoare, ea va fi, virtual, dacă nu de fapt, cel mai puternic imperiu din lume. Populaţia sa va reprezenta un sfert din populaţia totală a globului. Conflictul actual dovedeşte, că Japonezii constitue un popor curajos şi plin de resurse... şi asta se aplică deasemenea şi Chinezilor.

Dacă Napoleon ar fi cucerit Europa întreagă, el n'ar fi întemeiat un imperiu mai puternic decât acela ce ar rezulta din cucerirea Chinei de Japonia.

Şi în cazul când China va izbuti să reziste invaziei japoneze, pericolul galben va fi tot atât de mare pentru lumea albă europeană — scrie d. Lloyd George — de oarece, ea va eşi întărită, mai omogenă şi conştientă de forţa sa, ba chiar mai sensibilă şi susceptibilă în ceea ce priveşte independenţa sa naţională. China aceea va putea dispune — dacă ţinem seama de populaţia sa totală — de 50 milioane de oameni capabili să mânuească armele".

In vremea aceasta — încheie articolul său, fostul prim ministru al Marei Britanii — rasele albe dezbat probleme de comerţ şi de şomaj, complicate de luptele angajate între diferite ideologii şi nu-şi dau seama, că peste câţiva ani vor fi puse, poate, în faţa unui element grozav: apariţia pe orizontul oriental a aurorei galbene...

In asemenea condiţii, se proectează acelaş „pericol galben" de care pomenea mereu, înainte de războiul mondial, Wilhelm II.

Notăm, că ziarele engleze şi americane manifestă şi ele îngrijorare faţă de evenimentele în curs din Extremul-Orient, indiferent dacă victoria va fi de partea japonezilor — după cum se crede — sau de

(Continuare în pag. 2-a)

Sărbătoarea naţională a Franţei

Monumentalul arc de triumf din Paris unde s'a desfăşurat Joi parada militară.

Hughes a terminat zborul imprejurul pământului

Zborul său a durat 91 ore şi 16 minute, bătând recordurile precedente. — Deliranta primire făcută la sosire. — Poliţiştii au menţinut ordinea folosind bastoanele de cauciuc

New York, 14 (Rador). — Hughes, care sbura la ora 18,40 pe deasupra oraşului Buffalo, a aterisat la ora 19,36 pe aerodromul Floyd Bennett, de lângă New York.

In felul acesta, raidul întreprins de el în jurul pământului a luat sfârşit în cele mai bune condiţii şi cu un succes desăvârşit.

Hughes a făcut ocolul pământului în 91 de ore şi 16 minute, bătând cu 95 de ore şi 33 minute recordul lui Willy Post.

După calculele neoficiale, timpul efectiv de sbor a fost de 61 de ore şi 7 minute.

Distanţa aproximativă acoperită a fost de 14.886 de mile.

In momentul când trenul de aterisare al aparatului a atins pământul, Hughes, care pilota, a fost zărit de mulţimea adunată la aerodrom în număr enorm.

DELIRANTA PRIMIRE LA ATERIZARE

Zecile de mii de entuziaşti au năvălit în jurul locului de aterisare, în timp ce poliţiştii în automobile şi motocicliste încercau zadarnic să ţină piept năvalei, sunând din claxoane şi fluerând din sirene.

Coşuri întregi de flori au fost oferite aviatorilor. Pe când uşa carlingei se deschidea, mulţimea s'a repezit spre aparat de parcă ar fi vrut să-l sfărâme, dar poliţiştii au reuşit să o ţină în frâu.

Chiar în clipa când avionul a început să ruleze pe pista de ciment, ploaia, care începuse să cearnă mărunt, s'a revărsat în torente, potolind entuziasmul mulţimei.

AVIONUL A ATERIZAT PE PUNCTUL DE UNDE A DECOLAT

Se afirmă că avionul a aterisat chiar în locul de unde decolase cu 91 de ore mai înainte.

Primarul New Yorkului, d. Laguardia, şi d. Grower Whalen, preşedintele Expoziţiei mondiale, au intrat cei dintâi în avion, în timp ce aviatorii se aflau încă înăuntru.

Poliţiştii au trebuit să facă uz de bastoanele de cauciuc, pentru restabilirea ordinei.

Ultimul care a coborît din avion a fost Hughes.

(Citiţi alte amănunte în pag. cu telegrame).

Consiliu de miniştri

Joi după amiază s'a ţinut un consiliu de miniştri restrâns, la palatul Patriarhiei.

Reorganizarea ministerului de externe

Proectul pentru reorganizarea ministerului de externe a fost definitiv întocmit.

INFIINŢAREA CURŢILOR CRIMINALE

Decretul pentru înfiinţarea Curţilor criminale a fost trimis eri Consiliului legislativ, care l-a repartizat spre studiere secţiei I.

Un decret

pentru pensionarea funcţionarilor Casei centrale a asigurărilor

Ministerul muncii a întocmit un proect de decret-lege pentru pensionarea funcţionarilor Casei centrale a asigurărilor sociale.

Proectul se află în studiul secţiei I a Consiliului legislativ, care urmează a-şi da avizul.

Avion prăbuşit în Slovacia

Praga, 14 (Rador). — *Un avion militar s'a prăbuşit în apropiere de Koysovske (Slovacia).*

Observatorul a fost omorît. Pilotul este grav rănit.

COMASAREA ŞI CADASTRAREA PROPRIETĂŢII ŢĂRĂNEŞTI

de A. CORTEANU

D. Salvator Brădeanu, referent titular la consiliul legislativ, a adunat într'un volum, toată legislaţia relativă la fixarea proprietăţii ţărăneşti prin comasare şi introducerea cărţii funduare care să servească drept cadastru, cu toate consecinţele lui juridice. Volumul este intitulat: „Către o nouă legislaţiune funciară. Trebue să fim recunoscători atât d-lui Brădeanu cât şi vrednicilor funcţionari cari lucrează cu mijloace reduse, prea reduse, la aşezarea proprietăţii ţărăneşti, precum şi animatorilor mişcării, domnii Grinţescu şi Ciulei.

Nevoia de a introduce ordinea şi civilizaţia în determinarea proprietăţii rurale este de netăgăduit. Singura observaţiune ce se poate face este că la noi nu se găsesc întrunite toate condiţiunile cari au făcut succesul comasărilor şi cadastrărilor rurale din alte ţări.

Pentru ca proprietatea agricolă să merite cheltuelile şi ostenelile lucrărilor de comasare, trebue ca ea, odată adunată într'un singur trup, să reprezinte o unitate economică superioară. Dacă proprietatea realizată prin comasare este ea însăşi prea mică pentru a putea da o întrebuinţare utilă braţelor familiei proprietarului, atunci soluţia problemii proprietăţii ţărăneşti prăfuite nu mai este comasarea, ci cu totul alta. Cu'n rac tot sărac, zice românul, şi are dreptate. Căci ceia ce ne interesează nu este înlesnirea determinării proprietăţii ţăranului, ci înlesnirea vieţii lui prin proprietatea agricolă.

O rezervă similară trebue făcută şi pentru cadastrare. Pentru ca o proprietate agricolă să merite cheltuelile şi ostenelile cadastrării, ea trebue să aibă o valoare economică destul de mare. Cadastrarea e numai un mijloc de a înlesni circulaţia producţiei. Mai trebue apoi ca populaţia să fie obişnuită a trăi juridiceşte şi a recurge la forme şi acte judecătoreşti ori de câte ori e vorba de vreo schimbare adusă proprietăţii. Nici una din ace-

(Continuare în pag. 2-a)

Conferinţa statelor majoare navale a Micii Înţelegeri

Atena, 14 (Rador). — Primul ministru Metaxas a primit pe reprezentanţii statului major iugoslav al marinei, cari, însoţiţi de colegii lor din statele majore navale ale Înţelegerii Balcanice, au sosit aici.

Conferinţele statelor majore navale a început azi şi va dura zece zile. Ea se va ocupa de problemele marinei de război a celor patru state.

CURIERUL PARISULUI

Măsuri discutate

de POMPILIU PĂLTĂNEA

Paris, 11 Iulie

Guvernul a urcat prin ultimele decrete-legi taxele asupra anumitor produse, de pildă asupra articolelor coloniale. Urcarea, însă, care a provocat profundă emoţie, ce se traduce prin protestări şi intervenţii din ce în ce mai numeroase şi energice, e cea referitoare la preţul de vânzare al benzinei.

Benzina pentru motoarele de automobile şi de maşini agricole, din fabrici şi din uzine, etc. s'a scumpit cu 20 de franci la hectolitru. Guvernul justifică scumpirea prin obligaţia, în care se găseşte, de a-şi procura fonduri, din care să plătească „alocaţiile familiale" ce s'au generalizat, ori cu care oficiul grâului trebue să cumpere excedentul foarte important în acest an, al recoltei câmpului, ce va fi arsă spre a se extrage, prin distilare, alcool, care va fi amestecat cu esenţă combustibilă.

Organismele competente şi interesate, adică: Automobil-clubul, Federaţia automobiliştilor (care grupează un sfert de milion de aderenţi), societăţile turistice, Camerele sindicale şi asociaţiile de industriaşi şi negustori etc. propun, prin memoriile adresate guvernului, să se vândă grâul ţărilor care duc lipsă — ceeace ar îmbunătăţi balanţa comercială — sau să li se cedeze în schimbul produselor de care Franţa are nevoe.

Extragerea esenţei combustibile din grâu necesită cheltueli însemnate atât pentru cumpărarea recoltei cât şi pentru distilarea alcoolului; alcoolul, pe care automobiliştii sunt invitaţi să-l consume, şi căruia e cu atât mai firesc să-i prefere benzina cu cât aceasta costă, adusă în porturile franceze, mai puţin de 50 de bani litrul, va impune statului ca să-l extragă, o pierdere de zece franci la litru.

Operaţia e socotită, însă, păgubitoare nu numai din punct de vedere financiar, ci şi fiscal, căci încasările suplimentare pe care guvernul contează să le realizeze din supratarxarea benzinei — riscă să nu corespundă — după calculele „Uniunii cărăuşilor" —

(Continuare în pag. 2-a)

FILME

— De ce eşti atât de mahmur?

— Cum să nu fiu, când ne obligă să vindem pâinea cu preţul pe care-l cunoşti! Atunci când s'au sporit impozitele şi taxele, când s'au scumpit materialele fabricaţiunei şi mâna de lucru, numai pâinea trebue să fie eftenită!

— Nu numai pâinea, ci toate alimentele şi lucrurile de prima necesitate.

— Celelalte nu mă privesc. Mă interesează produsul meu. De ani de zile, tripla-alianţă a consumatorilor, a presei şi a statului duce război pentru eftenirea pâinei. Şi, slavă Domnului, n'a fost niciodată scumpă pâinea noastră cea de toate zilele. M'aşteaptă o mizerie şi mai cumplită decât cea pe care am îndurat-o până acum.

— Vrei să-mi răspunzi la un scurt interogatoriu?

— De ce nu.

— Ai câştigat vreodată la loterie sumai cea mai mare?

— Nu. Abia îmi scot preţurile biletelor.

— Ţi-a venit în anii din urmă pleasca unei moşteniri de milioane?

— Nu.

— Ai dat vreo lovitură mare la Monte-Carlo sau la Sinaia?

— N'am vreme pentru aşa ceva.

— Perfect. Acum, explică-mi un lucru. Dacă ai pierdut mereu la pâine, cum se face că ţi-ai dublat fabrica, că ai o moară nouă, că umbli numai în „Lincoln", că soţia deţine recordul blănurilor şi bijuteriilor, că îşi îmbracă la croitor câţelul cu dinţi de aur puşi de dentistul cel mai scump?

— Nu te credeam atât de indiscret! La revedere!

— Adio, del passatto!

Don José

Cu lotca pe unul din pitoreştile canaluri ale Vâlcovului

Grav accident de automobil pe şoseaua Moreni-Băicoi

DOUA PERSOANE PE MOARTE

Moreni, 14 Iulie

Astă seară, pela ora 8 jum., trecătorii au găsit pe şoseaua Moreni-Băicoi lângă râul Proviţa, maşina nr. 1132 Ploeşti, proprietatea societăţii „Columbia", din Moreni, sfărâmată, iar pernele din faţă pline de sânge.

Trecătorii informându-se de la cetăţenii cari treceau pe stradă, au aflat că au fost ridicaţi din această maşină şoferul Ştefan Sebeteanu şi cazangiul Ion Urvig, din serviciul societăţii „Columbia", amândoi grav răniţi şi în nesimţire, ducându-i la spitalul din Filipeştii de Târg.

Din relatările acestor ţărani rezultă că, în dreptul unui stâlp de pe şosea, un cauciuc a făcut explozie, din care cauză maşina a derapat, sfărâmându-se.

Dela spitalul Filipeştii de Târg, suntem informaţi că cel mai grav rănit este Ion Urvig, care are numeroase răni la faţă şi cap. Deasemenea şi şoferul este foarte grav rănit.

CREDINŢĂ ŞI NAŢIONALITATE

de N. BATZARIA

Cu o competinţă aşa de fericit întregită de un talent superior în arta scrisului, d. profesor Nichifor Crainic a făcut în articolul „Cartea teologică" din „Universul" o expunere pe cât de luminoasă şi documentată, pe atâta de necesară în ce priveşte nevoia de tipărituri mai îngrijite, cu caracter religios ortodox. Firesţe, propunerile d-sale nu pot fi întâmpinate decât cu un sentiment de aprobare fără rezerve.

Insă, scrierile de natura aceasta, de care se simte o nevoie reală, precum şi activitatea ce trebue desfăşurată în mod mai sistematic şi — adăogăm — cu mai mult devotament apostolic, trebue să aibă în vedere şi alte ţeluri în afară de cele arătate de d. Crainic în articolul de care am pomenit.

Ne lămurim numai decât gândul, spunând că, alături de aşezarea pe baze solide a învăţământului teologic şi a doctrinei ortodoxe, scrierile şi activitatea ce avem în vedere, trebue să purceadă dela netăgăduitul adevăr că prin întărirea credinţei ortodoxe se întăreşte unitatea noastră naţională şi să se procedeze în consecinţă.

Poporul român, care, spre deosebire de multe alte popoare, s'a format în acelaş timp şi ca religie şi ca naţionalitate de sine stătătoare, primul român, care a vorbit româneşte, fiind creştin, nu se poate desvolta şi nu-şi poate păstra unitatea naţională şi comunitatea de sentimente şi aspiraţiuni, decât cu condiţia de a-şi păstra unitatea de credinţă — de credinţă creştină ortodoxă.

Faptul că — sunt lucruri care trebuesc spuse deschis — suntem singurul popor neolatin ortodox, nu constitue nici pe departe un argument de a slăbi în credinţa ortodoxă, care este singura şi adevărata noastră credinţă strămoşească, şi nici de a fi cumva străbătuţi de gândul că o apropiere de lumea neolatină pe tărimul credinţei religioase ar răspunde vreunei necesităţi, de orice natură ar fi ea. Cu fraţii neolatini avem alte puncte comune şi alte posibilităţi de apropiere

(Continuare în pag. 2-a)

Abdul Medjid,

cel din urmă sultan al Turciei se află la Paris

Pictor şi democrat, fostul sultan şi-a terminat memoriile

Se cunosc împrejurările în care mişcarea kemalistă a tinerilor turci l-a detronat pe Abdul-Medjid, cel din urmă sultan al Turciei, în Noembrie 1922, în timpul convulsiunilor de după războiu.

L'Intransigeant ne-aduce amănunte interesante despre viaţa fostului sultan, astăzi pictor, democrat şi scriitor, stabilit în Franţa de mai mulţi ani.

Abdul-Medjid şi-a părăsit ţara fără nădejdea de a o mai revedea vreodată. Ziarele timpului descrip felul în care fostul sultan a părăsit palatul Iddiz Kiosk, la ora 8 dim., în ziua fatală. Sultanul şi suita sa, compusă din marele şumbelan, cinci alţi membri în etate de 10 ani pe atunci, aşteptau sosirea trinurilor ce aveau să-i ducă departe, dar păreau foarte liniştiţi. Din pricina unor ploi puternice, drumurile erau stricate, iar călătoria fu lungă dar fără incidente. Cele două trăsuri se opriră pe cheiurile Constantinopolei.

Peste câteva minute, cuirasatul englez *„Matana"* ridica ancora şi pornea în larg pe drumul Maltei

In acelaş timp un ziar din Cairo anunţă că regele din Heeljas îi poftea pe suveranul decăzut să se refugieze la Mecca în sanctuarul lui Mahomet.

Abdul Medjid, ultimul sultan al Turciei, fotografiat în uşa hotelului unde locueşte

(Continuare în pag. 2-a)